

II. NEMZETKÖZI FRICSAY FERENC KARMESTERVERSENY

Fricsay Ferenc

Fricsay Ferenc (1914–1963), a világhírű karmester Budapesten született, de zeneakadémiai tanulmányai befejezése után Szegeden kezdte el karmesteri pályáját: 1934-ben – apja, Fricsay Richárd örökébe lépve – a m. kir. 9. Hunyadi János gyalogezred zenekarának karnagya, majd 1935-től a Szegedi Filharmonikus Egyesület karmestere lett. Számos előadást vezényelt a Szegedi Városi Színházban és a Szegedi Szabadtéri Játékokon is. 1945-ben Budapesten folytatta munkásságát, de rövidesen megtalálták a külföldi impresszáriók. Nemzetközi karrierje Gottfried von Einem Danton halála c. operájának a Salzburgi Ünnepi Játékokon való bemutatásával indult 1947-ben (ezt az operát Vaszy Viktor a Szegedi Nemzeti Színházban is bemutatta 1964-ben). 1948–52 között a berlini Deutsche Oper, 1954–55-ben a Houstoni Szimfonikusok vezető karmestere volt; a Deutsche Gramofon számos lemezfelvételt készített vele, melyeket a mai napig forgalmaznak, felújított változatban.

Gyüdi Sándor, a Szegedi Szimfonikus Zenekar Liszt Ferenc-díjas igazgató-karnagya

Szeged az elmúlt évtizedekben számos és maradandó módon talált lehetőséget emlékezete megőrzésére: az egykori lakóháza helyén álló házon elhelyezték emléktábláját, az SZTE Bartók Béla Művészeti Kara hangversenyerme már régóta az ő nevét viseli (itt portrészobra is látható), a városi fúvószenekar szintén az ő nevét viseli, s a Filharmónia egyik szegedi hangversenybérlete is. Amint a Fricsay-karmesterverseny ötletadója és fő szervezője, Gyüdi Sándor Liszt Ferenc-díjas igazgató-karmester, a Szegedi Szimfonikus Zenekar igazgató-karnagya elmondta, mindezek mellett hiányzott a nagy karmester szegedi emlékezetének nemzetközi szintre való emelése: ez jött létre a Fricsay Ferenc Karmesterversennyel, melyet immár második alkalommal rendeztek meg, s amely valóban világszintűvé vált ebben az évben: a világ minden lakott földrésze 58 országból 400-nál többen kívánták megmérteni magukat Szegeden. A jelentkezéshez videofelvételt kellett küldeniük vezényletükéről; közülük 100 ifjú karmestert hívtak meg a versenyre; a jelentkezés alapfeltétele a 100 eurós nevezési díj befizetése volt. Rangos nyolctagú nemzetközi zsűri döntött a részvételről; a meghívottak közül 96 pályázó vezényelt a verseny I. fordulójában. 12 műből, ill. azok kijelölt tételeiből kellett választaniuk a versenyzőknek, minden fordulóra egy-egy műből kellett készülniük. A II. fordulóra 19, a III. fordulóra (az Elődöntőbe) 10 aspiráns jutott be, a döntőben négyen versenyezhettek a díjakért. A verseny valamennyi résztvevője felkészülten érkezett Szegedre. A verseny nyilvános volt, de az érdeklődők online is követhették otthonukban.

A döntőben 40 perc vezénylesi időt kaptak a versenyzők; ez az időtartam a próbára és a mű (a tétel) előadására vonatkozott; két alkotás szerepelt a döntő műsorán: Csajkovszkij V. (e-moll) szimfóniája I. tétele és Brahms I. (c-moll) szimfóniája IV. tétele (melyek kétszer-kétszer hangzottak el). A zsűri különféle

nézőpontok szerint értékelt: a világos ütéstechnika, a jó instrukciók és a versenyben lévő karmester zeneiségének minősége alapján.

A verseny I. díját Misha Shekhtmann 36 éves orosz karmester, II. díját Shin Hyunsik 33 éves dél-koreai (jelenleg Németországban él) karmester nyerte el. A zsűri két harmadik díjat is kiadott (így a döntő valamennyi résztvevője díjazott lett); e díjakat Niccolò Azzena olasz és Vivian (Wing Wun) Ip hongkongi karmester (e bájos hölgy a jelen sorok írója kedvence volt) vehette át.

Misha Shekhtmann I. díj

Shin Hyunsik II. díj

Niccolò Azzena III. díj

Vivian (Wing Wun) Ip III. díj

A díjak a jelképes arany, ezüst és bronzérmek mellett nem pénzjutalmakkal, hanem koncertmeghívásokkal jártak: az I. díjhoz 12, a II. díjhoz 3, a harmadikhoz kettő vendégkarmesteri meghívást kaptak a győztesek.

A verseny sikeresen elérte valamennyi célját: Fricsay és Szeged kapcsolata nemzetközileg ismertté vált (Szeged város bekerült a nemzetközi koncertéletbe), a karmesterek kontaktust teremthettek egymás közt, s nem felejtendő, hogy az egyhetes verseny legalább 1000 vendégéjszakát hozott a szegedi hoteleknek, szállásadóknak.

Michael Zukernik, a Nemzetközi Fricsay Ferenc Karmesterverseny művészeti igazgatója

Számos helyről kapott támogatást a verseny, melynek szervező cége a svájci CONCERT MEDIA AG (Kilchberg ZH) volt. A verseny művészeti igazgatója Michael Zukernik karmester, fővédnöke Dobay-Fricsay Márta, Fricsay Ferenc leánya.

Dobay-Fricsay Márta, a Nemzetközi Fricsay Ferenc Karmesterverseny fővédnöke

Maximális elismerést érdemel a Szegedi Szimfonikus Zenekar, mely a harmincórás versenyidő alatt — mint fentebb jeleztük – összesen 96 karmester pálcája alatt játszott, fáradhatatlanul, s végig rendkívül színvonalasan. Gratulálunk a remek szervezőknek, s mindenekelőtt a verseny győzteseinek, s természetesen várjuk a következő, a 2027-es Nemzetközi Fricsay Ferenc Karmesterversenyt!

Kiss Ernő